

**DALYVAVIMO ES INSTITUCIJŲ, JŲ DARBO GRUPIŲ, KOMITETŲ POSĖDŽIUOSE IR
SUSITIKIMUOSE SU ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ ATSTOVAIS ATASKAITOS
FORMA**

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos Horizontas“ Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymų programos šešėlinio strateginės konfigūracijos komiteto pograpių „Euratomas (Sintezė)“ „Euratomas (Skilimas)“ jungtinis posėdis.

Vieta: Nuotolinis posėdis, organizatorius – EK Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas, D4 - Euratom Research

Laikas: 2021 m. kovo 22 d.

Dalyvavo: Sigitas Rimkevičius

2. Svarstyta klausimas: Euratomo partnerysčių pristatymas ir aptarimas

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Patvirtinus posėdžio darbotvarkę, JOUVE Andre iš EK RTD pristatė Euratomo partnerystes „Europos horizonto“ programoje. Pirmiausiai buvo aptarti teisiniai ir finansiniai klausimai – kas yra naudos gavėjai, susiję subjektai, trečiosios šalys šiose programose. Naudos gavėjais yra šalies oficialiai paskirtos institucijos.

Euratomo partnerystės yra nukreiptos trimis kryptimis:

- EUROfusion, skirta branduolių sintezės moksliniams tyrimams,
- EURAD, skirta paramai ES šalims-narėms, įdiegiant radioaktyvių atliekų direktyvą,
- Radiacinė apsauga (CONCERT EJP ir susijusios veiklos), apimanti radiacinę saugos mokslinius tyrimus, jonizuojančios radiacijos aptikimą, mažų radiacinės apšvitos dozių įtaką sveikatai ir susijusius medicinos klausimus.

Šių veiklų kofinansavimui EK planuojama skirti suma sudaro:

- EUROfusion – 538 milijonų Eur 2021 – 2025 m. periodui;
- EURAD – vykdoma (iki 2024 m.) Europos jungtinė programa (EJP), 2014-2020 Euratomo programoje buvo skirta 32,5 mln. Eur, partnerystė gali būti inicijuota 2023-2024 m. Euratomo darbų programoje,
- Radiacinė apsauga – 30 mln. Eurų 2021-2025 m.

Euratomo partnerysčių ir Jungtinių programų EK finansavimo intensyvumas yra 55%, išskyrus Radiacinės apsaugos partnerystę, kurios finansavimo intensyvumas - 65%.

Kadangi partnerystės nėra pilnai finansuojamos iš EK lėšų, sėkmingam jų įgyvendinimui, būtinas stiprus įsipareigojimas iš valstybių narių ir nacionalinis kofinansavimas.

Malonu pažymėti, kad Lietuvos energetikos institutas dalyvauja 2 (EUROfusion ir EURAD) iš 3 partnerysčių.

EUROfusion partnerystės veiklas vykdytų EUROfusion konsorciumas, kuriame dalyvauja 31 organizacija. EUROfusion konsorciumo organizacijos, tame tarpe ir Lietuvos energetikos

institutas bus partnerystės naudos gavėjais, nominuoti ES šalių kaip programos menedžeriai. Be to, EUROfusion veiklose dalyvauja 150 susijusių įmonių ir organizacijų.

EURAD veiklose dalyvauja 51 naudos gavėjas, tame tarpe ir 3 Lietuvos organizacijos:

- Lietuvos energetikos institutas kaip mokslinių tyrimų organizacija,
- Ignalinos AE kaip atliekų tvarkymo organizacija,
- FTMC – kaip techninės paramos organizacija)

Be to, EURAD veiklose dalyvauja 56 susijusios įmonės ir organizacijos.

Diskusijų metu kalbėta apie partnerysčių finansavimo specifiką. Atskiroms veikloms (pvz. projekto administravimui ir valdymui) galima numatyti ir didesnę finansavimo intensyvumą iš EK lėšų (pvz. 100 %), bet tuomet mažesnis kofinansavimo intensyvumas liktų mokslinėms veikloms (bendras EK finansavimo intensyvumas negali viršyti nustatytos 55 arba 65 proc. ribos).

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Euratomo darbų programos kvietimus planuojama paskelbti 2021 m. balandžio mėnesį, paraiškos bus teikiamos iki rugsėjo mėn., projektų vykdymas prasidės 2022 m. vasarą. 2021 m. gegužės mėn. numatoma surengti Euratomo programos informacines dienas.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Palaikyti aktyvų Lietuvos institucijų dalyvavimą Euratomo partnerystėse. Kadangi partnerystės nėra pilnai finansuojamos iš EK lėšų, sėkmingam Lietuvos institucijų dalyvavimui partnerysčių veiklose būtina užtikrinti nacionalinį kofinansavimą iš EK nefinansuojamai veiklų daliai ir inicijuoti nacionalines programas partnerysčių tematikoje.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

Posėdžio darbotvarkė.

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Sigitas Rimkevičius – Lietuvos energetikos instituto direktorius, tel. 8 37 401924, e-paštas: Sigitas.Rimkevicius@lei.lt